

CONTRIBUȚII LA STUDIUL GEOGRAFIC AL TURISMULUI DIN JUDEȚUL HUNEDOARA

SILVIU TRUȚI
Universitatea din Timișoara

Situat în partea central-vestică a țării noastre, cu frumoase zone peisagistice, multe vestigii istorice, originale zone etnografice și străbătut de numeroase șosele modernizate și căi ferate, județul Hunedoara oferă posibilități pentru dezvoltarea unei multiple și variate activități turistice.

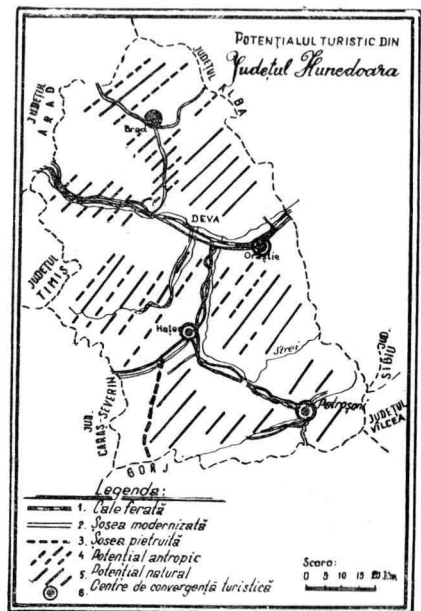

În anul 1969 județul Hunedoara a fost vizitat de aproximativ 100 000 turiști, din care 83 la sută au reprezentat-o românii, iar 17 la sută străinii. Ponderea mare a străinilor se datorește unor serii de cauze între care menționăm și pe aceea că județul Hunedoara constituie o zonă de tranzit a lor pentru litoralul Mării Negre, precum și pentru județele Alba, Sibiu și Brașov unde o parte din ei au rude. Din totalul turiștilor străini, cca 67 la sută sînt cei din țările socialiste (R.P. Ungară – 34 la sută; R.S. Cehoslovacă – 14 la sută și R.S.F. Iugoslavia – 8 la sută), iar aproximativ 35 la sută din țările capitaliste. (Italia – 11 la sută; R.F. Germania – 7 la sută). Numărul relativ mare al turiștilor din R.P. Ungară, R.F. Germania și R.D. Germană se datorește și vizitării rudelor care locuiesc pe teritoriul județului studiat.

Din analiza potențialului turistic și a fluxului de turiști, în cuprinsul județului Hunedoara distingem unele diferențieri teritoriale și pe care ne propunem să le prezentăm în lucrare.

Străbătută de calea ferată București-Arad-Curtici și de o șosea modernizată, Valea Mureșului constituie cea mai solicitată cale de acces a turiștilor în județul Hunedoara. Din ea se bifurcă numeroase șosele și căi ferate ce o pun în legătură cu Munții Retezat, Munții Apuseni, Munții Poiana Ruscăi și Munții Sebeșului, unități geografice cu variate și originale atracții turistice.

Existența unor unități pentru deservirea turiștilor (hoteluri, restaurante etc.), obiective turistice (muzeul de istorie, cetatea etc.), convergența a numeroase căi de acces în municipiul Deva sînt cîteva din elementele care explică numărul mare de turiști ce-l vizitează. Acesta deține aproximativ 43 la sută din numărul

turiștilor cazați în hotelurile din județ. Pentru valorificarea unor resurse turistice din raza acestui centru urban a fost construită cabana Căprioara. Nod al căilor de transporturi și situat în apropierea unor zone cu bogat potențial (Munții Sebeșului, Munții Apuseni, apele minerale de la Geoagiu etc.), Orăștie este un centru de convergență turistică din județul Hunedoara care s-a dezvoltat pe Valea Mureșului.

De la Deva, pe șosele care în parte sînt modernizate se poate ajunge în Munții Poiana Ruscăi, Munții Retezat și Munții Apuseni.

Peisajele incintătoare, relieful carstic (peșterile : Groapa Lupului, Balogul, podul natural de la Grohot, abruptul calcaros al Munților Vulcan etc.), interesantele obiecte din lemn lucrate de către moși, tirgurile de culme, Muzeul geologic al ariului de la Brad, apele minerale de la Vața de Jos, Geoagiu sînt cîteva din elementele de atracție a turiștilor în această parte a Munților Apuseni.

Factorul etnografic, în special îmbrăcămîntea femeii, amenajarea lacului de acumulare de la Cinciș, iar pe malul acestuia a unor unități de primire (motel, camping etc.) dau trăsătura specifică a potențialului turistic din Munții Poiana Ruscăi.

În general turiștii care vin de la Timișoara, utilizează șoselele Lugoj-Ilia sau Caransebeș-Hațeg-Simeria. Deși mai dificilă, prezentînd pante accentuate, a doua șosea este mai utilizată, deoarece străbate zone cu potențial turistic foarte variat (peisaje frumoase, vestigiile arheologice din zona Sarmizegetusei, pădurea Slivuț în care se găsesc zimbrii etc.). Din aceasta se desprind numeroase trasee turistice pentru pătrunderea în Munții Retezat.

Nod de convergență a unor șosele, situarea într-un teritoriu cu multe obiective turistice, avînd unități moderne de deservire, între care se remarcă hanul „Bucura”, Hațegul constituie un important centru de convergență turistică din județul Hunedoara.

Munții Retezat se remarcă ca o unitate turistică distinctă. Lacurile glaciare, sălbăticia piscurilor, terenurile bune pentru practicarea schiului (mai ales în zona cabanelor Baleia și Cîmpu lui Neag), bogăția apelor în păstrăvi, existența Parcului național Retezat sînt numai cîteva din factorii de atracție turistică a Munților Retezat. Aproape 68 la sută din numărul turiștilor cazați în cabanele din județ aparțin acestei unități montane. Între cabanele Munților Retezat în ceea ce privește numărul de turiști, pe primul loc se situează Pietrele, Gura Zlata, Gura Apei și Buta, amplasate în puncte foarte importante de pătrundere în masiv. Cabanele Pietrele și Buta deserveșc numai turismul de drumeție, iar cele de la Gura Zlata, Gura Apei și Baleia, situate de-a lungul unor șosele pietruite, drumeția pentru interiorul Munților Retezat sau pentru Muntele Mic și turismul automobilistic. Cabana Cîmpu lui Neag situată într-o zonă cu foarte bune pîrtii pentru schi și în apropierea unor centre urbane, deservește mai ales turismul la sfîrșit de săptămîină, practicat de populația acestora.

Situați în apropierea aglomerației urbane și industriale din Valea Jiului, Munții Parîngul și Munții Vilcanului, ușor accesibili, sînt mult utilizați în turismul practicat de populația din această parte a județului, mai ales la sfîrșit de săptămîină. De aceea, lor le revine aproximativ 23 la sută din numărul turiștilor cazați în cabanele din județ. Între acestea se remarcă cabana Rusu care deservește în foarte mare măsură și tranzitul turistic pentru interiorul masivului Parîng.

Complexul de cetăți dacice, platourile întinse presărate cu flori multicolore, sînt cele mai importante obiective turistice din Munții Sebeșului. Posibilitățile ușoare de acces, originalitatea monumentelor istorice și situarea în apropierea

axei de mare circulație de pe Valea Mureșului sînt citeva din elementele care explică numărul mare de turiști din această parte a Munților Sebeșului. Cabanele Prislop și Costești dețin aproximativ 8 la sută din numărul turiștilor cazați în cabanele din județ.

Din analiza repartiției turiștilor pe capacități de cazare utilizate rezultă că în județul Hunedoara cca 87 la sută din numărul acestora revin hotelurilor și cabanelor. Hotelurile sînt utilizate mai ales de turiștii aflați în tranzit și cei din stațiunile balneoclimaterice.

Din această succintă prezentare rezultă diversitatea potențialului turistic al județului Hunedoara și locul important pe care-l deține acesta în turismul intern și internațional al României.

B I B L I O G R A F I E

- FLOCA O., (1965), Hunedoara, ghid turistic al regiunii. Editura Meridiane, București.
GRUESCU I. S., (1970), Județul Hunedoara. Editura Academiei.
GRUMĂZESCU CORNELIA, R.S.R., București.
NICULESCU GH. (1969), Potențialul turistic al munților dintre Jiu și Timiș. Lucrările colocviului național de geografia turismului, București, septembrie 1968. Institutul de geologie și geografie al Academiei R.S.R., O.N.T., București.

Contribution à l'étude géographique du tourisme dans le département Hunedoara

R é s u m é

Situé dans la partie centrale-occidentale de notre pays, ayant de beaux paysages, des vestiges historiques et d'originaux éléments ethnographiques, parcours par de nombreuses routes modernisées et par des chemins de fer, le département Hunedoara offre des possibilités pour le développement d'une multiple et variée activité touristique.

En 1969 ce département a été visité par environ 100 000 touristes dont 83 la sută étaient des roumains et 17 la sută, des étrangers.

En fonction de la qualité du potentiel touristique, du degré d'accessibilité et du réaménagement de certaines unités d'accueil, on observe la concentration de l'activité touristique du département sur la vallée de Mureș, et dans les montagnes Retezat, Poiana Ruscăi, Sebeș et Apuseni.